

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 126/03-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. K. M., bytom K., ktorou namietal porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 12 C 159/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. K. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2003 doručená sťažnosť Ing. K. M., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 12 C 159/02.

Zo sťažnosti vyplýva, že vo veci sťažovateľovho návrhu na ochranu osobnosti z 30. mája 2001 proti predsedovi Okresného súdu Košice I a proti Okresnému súdu Košice I vedenej na Okresnom súde v Rožňave pod sp. zn. 10 C 800/01 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. Nc 12/02 z 28. januára 2002 rozhodol o vylúčení sudcov Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z prejednávania a rozhodovania vo veci sp. zn. 12 Nc 78/01 a prikázal vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Prešove, kde sa vedie pod sp. zn. 12 C 159/02.

Na základe výzvy Okresného súdu v Prešove z 26. apríla 2002 zaslal sťažovateľ potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, pretože s návrhom na ochranu osobnosti požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie právneho zástupcu. Uznesením sp. zn. 12 C 159/02 z 3. decembra 2002 Okresný súd v Prešove priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovil mu za právneho zástupcu advokáta Mgr. J. M., K. Sťažovateľ podal proti uzneseniu odvolanie s odôvodnením, aby mu bol ustanovený iný, nezaujatý právny zástupca, keďže súdom ustanovený právny zástupca bol v rokoch 1995-2000 sudcom Okresného súdu v Košiciach aj krajského súdu, teda kolegom a zamestnancom odporcov. O odvolaní, o návrhu na doplnenie dôkazov a ani o samotnom návrhu na ochranu osobnosti do podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo rozhodnuté.

Sťažovateľ požaduje uložiť Okresnému súdu Košice I a predsedovi Okresného súdu Košice I zdržať sa v budúcnosti nepravdivých tvrdení o sťažovateľovi a písomne sa mu ospravedlniť. Požaduje tiež priznať primerané finančné zadost'učinenie vo výške 10 000 000 Sk a úhradu trov konania.

Prílohou k sťažnosti požiadal sťažovateľ ústavný súd aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže jeho sociálna situácia mu nedovoľuje zabezpečiť si zákonom ustanovené povinné kvalifikované právne zastúpenie. Ako dôkaz predložil potvrdenie Okresného úradu práce Košice I, z ktorého vyplýva, že od 6. júna 2002

je vedený v evidencii nezamestnaných občanov hľadajúcich si zamestnanie a nárok na vyplácanie podpory mu skončil v septembri 2002.

Sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu, „*aby vo veci bol vyslovený Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky:*

1. Okresný súd Prešov vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 159/02 porušil právo Ing. K. M., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 159/02 prikazuje konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

3. Ing. K. M. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000.000,- Sk (slovom: desať miliónov slovenských korún), ktoré je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a nahradiť trovy konania“.

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 000 Sk sťažovateľ odôvodňuje „*neustávajúcou degradáciou mojich základných práv, keď postup Okresného súdu Prešov je úmyselne a účelovo v rozpore s platnými zákonmi a Ústavou Slovenskej republiky (...)*“.

Zo sťažnosti a predložených listín ústavný súd zistil nasledovné:

Sťažovateľ 30. mája 2001 podal na krajský súd návrh na ochranu osobnosti proti Okresnému súdu Košice I a predsedovi Okresného súdu Košice I JUDr. A. M. so žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie právneho zástupcu. Návrh bol podaný na poštu doporučené podacím lístkom číslo 3890 z 30. mája 2001 a bol adresovaný krajskému súdu.

Krajský súd postúpil návrh na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Rožňave, kde sa vec viedla pod sp. zn. 10 C 800/01.

Sudcovia Okresného súdu v Rožňave pre ich blízky a kolegiálny vzťah k predsedovi Okresného súdu Košice I sa vyjadrili, že sú vo veci zaujatí. Z uvedeného dôvodu Okresný súd v Rožňave predložil spis krajskému súdu, aby tento rozhodol v zmysle § 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o vylúčení jeho sudcov.

Sudcovia krajského súdu vyjadrili taktiež vo veci zaujatosť (takisto prechovávajú voči predsedovi okresného súdu blízky osobný vzťah), a preto krajský súd postúpil spis na rozhodnutie najvyššiemu súdu.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. Nc 12/02 z 28. januára 2002 rozhodol o vylúčení sudcov krajského súdu vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 12 Nc 78/01 a vec vedenú na Okresnom súde v Rožňave pod sp. zn. 10 C 800/01 prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Prešove, kde sa vedie pod sp. zn. 12 C 159/02. Na základe výzvy Okresného súdu v Prešove z 26. apríla 2002 zaslal sťažovateľ potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, keďže s návrhom na ochranu osobnosti požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie právneho zástupcu. Uznesením z 3. decembra 2002 okresný súd priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovil mu právneho zástupcu advokáta Mgr. J. M., K. Sťažovateľ podal proti uzneseniu 17. decembra 2002 odvolanie s odôvodnením, aby mu bol ustanovený iný právny zástupca, keďže súdom ustanovený právny zástupca bol v rokoch 1995-2000 sudcom Okresného súdu v Košiciach aj krajského súdu, teda kolegom a zamestnancom odporcov. Žiadal, aby mu súd ustanovil iného, nezaujatého právneho zástupcu.

O odvolaní, návrhu na doplnenie dôkazov a samotnom návrhu na ochranu osobnosti do podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo rozhodnuté.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (sťažovateľa).

Návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu reálnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 110/02, I. ÚS 124/03).

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov“.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 124/03).

Sťažovateľ podal návrh na krajský súd, ktorý vec postúpil na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Rožňava. Sudcovia Okresného súdu v Rožňave pre ich blízky

vzťah k predsedovi Okresného súdu Košice I sa cítili vo veci zaujatí. Spis bol predložený na rozhodnutie krajskému súdu, ktorého sudcovia sa vyjadrili, že aj oni sú vo veci zaujatí. Z uvedeného dôvodu krajský súd predložil spis na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Na základe uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. Nc 12/02 z 28. januára 2002 o sťažovateľovom návrhu na ochranu osobnosti „*V danej veci nemožno očakávať ani spravodlivo žiadať od sudcov Krajského súdu v Košiciach, aby vec nestranne a o nej nezaujato rozhodli, keď sami vnútorne pociťujú, že pre ich blízky osobný a kolegiálny vzťah k 1. žalovanému sú vo veci zaujatí, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť k neobjektívnemu postupu a nezákonnému rozhodnutiu o veci*“ bola vec 26. apríla 2002 postúpená na prejednanie a rozhodnutie okresnému súdu. Okresný súd v konaní rieši predbežné požiadavky sťažovateľa týkajúce sa oslobodenia od súdnych poplatkov a ustanovenia právneho zástupcu (uznesenie sp. zn. 12 C 159/02 z 3. decembra 2002). Proti uzneseniu o ustanovení právneho zástupcu podal sťažovateľ 17. decembra 2002 odvolanie z dôvodu pochybnosti sťažovateľa o jeho nezaujatosti voči odporcom.

Ústavný súd konštatuje, že postup Okresného súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 159/02 od 26. apríla 2002 do podania sťažnosti ústavnému súdu (4. júna 2003) nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti (nebolo rozhodnuté o odvolaní sťažovateľa voči ustanoveniu právneho zástupcu, o návrhu na doplnenie dôkazov, o návrhu na ochranu osobnosti) považovať za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy v konaní“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd dodáva, že sťažovateľ sám prispel k zdĺhavosti konania úkonmi, ktoré mu Občiansky súdny poriadok síce umožňuje urobiť, ale ktorých dôsledky predlžujú konanie, a to v spornom konaní musí ísť na ťarchu účastníka.

Podľa názoru ústavného súdu treba sťažnosť sťažovateľa považovať za zjavne neopodstatnenú.

Vychádzajúc z uvedených skutočností rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júla 2003